

ACORD**între Uniunea Europeană și Republica Democratică a Timorului de Est privind exonerarea de obligația de a deține viză de scurtă ședere**

UNIUNEA EUROPEANĂ, denumită în continuare „Uniunea” sau „UE”, și

REPUBLICA DEMOCRATICĂ A TIMORULUI DE EST, denumită în continuare „Timorul de Est”,

denumite în continuare împreună „părțile contractante”,

ÎN VEDEREA dezvoltării în continuare a relațiilor de prietenie între părțile contractante și din dorința de a facilita călătoriile fără viză pentru cetățenii lor, în cazul intrării și șederii de scurtă durată,

AVÂND ÎN VEDERE Regulamentul (UE) nr. 509/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 539/2001 al Consiliului de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonați de această obligație ⁽¹⁾, printre altele prin transferarea a 19 țări terțe, inclusiv a Timorului de Est, în lista de țări terțe ai căror resortisanți sunt exonați de obligația de a deține viză de scurtă ședere în statele membre;

ȚINÂND SEAMA de faptul că articolul 1 din Regulamentul (UE) nr. 509/2014 prevede că, pentru cele 19 țări, exceptarea de la obligativitatea vizelor se aplică de la data intrării în vigoare a unui acord privind exceptarea de la obligativitatea vizelor, care urmează să fie încheiat cu Uniunea,

DORIND să salvgardeze principiul egalității de tratament pentru toți cetățenii UE,

LUÂND ÎN CONSIDERARE faptul că persoanele care călătoresc în vederea desfășurării unei activități remunerate în timpul șederii lor de scurtă durată nu intră sub incidența prezentului acord și, prin urmare, pentru respectiva categorie, continuă să se aplice dispozițiile relevante din dreptul Uniunii și din legislația națională a statelor membre, precum și legislația națională din Timorul de Est cu privire la obligația de a deține viză sau la exonerarea de această obligație, precum și cu privire la accesul pe piața forței de muncă,

ȚINÂND SEAMA de Protocolul privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție și de Protocolul privind acquis-ul Schengen integrat în cadrul Uniunii Europene, anexate la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, și confirmând că dispozițiile prezentului acord nu se aplică Regatului Unit și Irlandei,

AU CONVENIT CU PRIVIRE LA URMĂTOARELE DISPOZIȚII:

Articolul 1**Obiectivul**

Acordul stabilește posibilitatea de a călători fără viză pentru cetățenii Uniunii și pentru cetățenii din Timorul de Est în cazul călătoriilor pe teritoriul celeilalte părți contractante, pentru o perioadă maximă de 90 de zile în cursul oricărei perioade de 180 de zile.

Articolul 2**Definiții**

În sensul prezentului acord:

- (a) „stat membru” înseamnă orice stat membru al Uniunii, cu excepția Regatului Unit și a Irlandei;
- (b) „cetățean al Uniunii” înseamnă un resortisant al unui stat membru, astfel cum este definit la litera (a);

⁽¹⁾ JO L 149, 20.5.2014, p. 67.

- (c) „cetățean din Timorul de Est” înseamnă orice persoană care deține cetățenia statului Timorul de Est;
- (d) „spațiul Schengen” înseamnă spațiul lipsit de frontiere interne care cuprinde teritoriile statelor membre, astfel cum sunt definite la litera (a), care aplică în întregime acquis-ul Schengen.

Articolul 3

Domeniul de aplicare

(1) Cetățenii Uniunii care dețin un pașaport valabil simplu, diplomatic, de serviciu, oficial sau special emis de un stat membru pot intra și rămâne fără viză pe teritoriul Timorului de Est pentru perioada de ședere definită la articolul 4 alineatul (1).

Cetățenii din Timorul de Est care dețin un pașaport valabil simplu, diplomatic, de serviciu, oficial sau special emis de Timorul de Est pot intra și rămâne fără viză pe teritoriul unui stat membru pentru perioada de ședere definită la articolul 4 alineatul (2).

(2) Alineatul (1) din prezentul articol nu se aplică persoanelor care călătoresc în vederea desfășurării unei activități remunerate.

Pentru respectiva categorie de persoane, fiecare stat membru poate decide individual să impună obligația de a deține viză cetățenilor din Timorul de Est sau să retragă această obligație, în conformitate cu articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 539/2001 al Consiliului ⁽¹⁾.

Pentru respectiva categorie de persoane, Timorul de Est poate decide impunerea obligației de a deține viză sau exonerarea de această obligație, pentru cetățenii fiecărui stat membru în mod individual, în conformitate cu legislația sa națională.

(3) Exonerarea de obligația de a deține viză prevăzută în prezentul acord se aplică fără a se aduce atingere legislației părților contractante privind condițiile de intrare și de scurtă ședere. Statele membre și Timorul de Est își rezervă dreptul de a refuza intrarea și scurta ședere pe teritoriul lor dacă una sau mai multe dintre aceste condiții nu sunt respectate.

(4) Exonerarea de obligația de a deține viză se aplică indiferent de modul de transport utilizat pentru a trece frontiera părților contractante.

(5) Aspectele care nu sunt reglementate prin prezentul acord sunt reglementate de dreptul Uniunii, legislația națională a statelor membre sau legislația națională a Timorului de Est.

Articolul 4

Durata șederii

(1) Cetățenii Uniunii pot rămâne pe teritoriul Timorului de Est pentru o perioadă maximă de 90 de zile în cursul oricărei perioade de 180 de zile.

(2) Cetățenii din Timorul de Est pot rămâne pe teritoriul statelor membre care aplică integral acquis-ul Schengen pentru o perioadă maximă de 90 de zile în cursul oricărei perioade de 180 de zile. Perioada respectivă se calculează independent de orice ședere într-un stat membru care nu aplică încă integral acquis-ul Schengen.

Cetățenii din Timorul de Est pot rămâne pentru o perioadă maximă de 90 de zile în cursul oricărei perioade de 180 de zile pe teritoriul fiecărui stat membru care nu aplică încă integral acquis-ul Schengen, independent de perioada de ședere calculată pentru teritoriul statelor membre care aplică integral acquis-ul Schengen.

(3) Prezentul acord nu aduce atingere posibilității ca Timorul de Est și statele membre să prelungească perioada de ședere peste cele 90 de zile, în conformitate cu legislația lor națională și cu dreptul Uniunii.

Articolul 5

Aplicarea teritorială

(1) În ceea ce privește Republica Franceză, prezentul acord se aplică numai pe teritoriul european al Republicii Franceze.

(2) În ceea ce privește Regatul Țărilor de Jos, prezentul acord se aplică numai pe teritoriul european al Regatului Țărilor de Jos.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 539/2001 al Consiliului din 15 martie 2001 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație (JO L 81, 21.3.2001, p. 1).

*Articolul 6***Comitetul mixt de gestionare a acordului**

- (1) Părțile contractante instituie un Comitet mixt de experți (denumit în continuare „Comitetul”), alcătuit din reprezentanți ai Uniunii și din reprezentanți ai Timorului de Est. Uniunea este reprezentată de Comisia Europeană.
- (2) Comitetului îi revin, printre altele, următoarele atribuții:
 - (a) monitorizarea și punerea în aplicare a prezentului acord;
 - (b) propunerea de modificări sau completări la prezentul acord;
 - (c) soluționarea diferendelor legate de interpretarea sau aplicarea prezentului acord.
- (3) Comitetul se reunește, ori de câte ori este necesar, la cererea uneia dintre părțile contractante.
- (4) Comitetul își stabilește regulamentul de procedură.

*Articolul 7***Relația dintre prezentul acord și acordurile bilaterale existente între statele membre și Timorul de Est privind exonerarea de obligația de a deține viză**

Prezentul acord prevalează asupra oricăror acorduri sau înțelegeri bilaterale încheiate între fiecare stat membru și Timorul de Est, în măsura în care acestea vizează aspecte care intră în domeniul de aplicare al prezentului acord.

*Articolul 8***Dispoziții finale**

- (1) Prezentul acord se ratifică sau se aprobă de către părțile contractante în conformitate cu procedurile interne ale acestora și intră în vigoare în prima zi a celei de a doua luni care urmează datei ultimei notificări prin care părțile contractante își notifică reciproc faptul că procedurile respective au fost finalizate.

Prezentul acord se aplică cu titlu provizoriu de la data semnării sale.

- (2) Prezentul acord se încheie pe o durată nedeterminată, cu excepția cazului în care este denunțat în conformitate cu alineatul (5).
- (3) Prezentul acord poate fi modificat prin acordul scris al părților contractante. Modificările intră în vigoare după ce părțile contractante și-au notificat reciproc finalizarea procedurilor interne necesare în acest sens.
- (4) Oricare parte contractantă poate suspenda integral sau parțial prezentul acord, în special din motive de ordine publică, de protecție a securității naționale sau de protecție a sănătății publice, ca urmare a imigrației ilegale sau a reintroducerii obligației de a deține viză de către una dintre părțile contractante. Decizia de suspendare este notificată celeilalte părți contractante cu cel puțin două luni înainte de preconizata sa intrare în vigoare. Partea contractantă care a suspendat aplicarea prezentului acord informează de îndată cealaltă parte contractantă, în momentul în care motivele suspendării nu mai există, și revocă suspendarea.
- (5) Fiecare parte contractantă poate denunța prezentul acord, prin notificarea scrisă a celeilalte părți. Prezentul acord își încetează valabilitatea după 90 de zile de la data unei astfel de notificări.
- (6) Timorul de Est poate suspenda sau denunța prezentul acord numai cu privire la toate statele membre.
- (7) Uniunea poate suspenda sau denunța prezentul acord numai cu privire la toate statele sale membre.

Întocmit în dublu exemplar în limbile bulgară, cehă, croată, daneză, engleză, estonă, finlandeză, franceză, germană, greacă, maghiară, italiană, letonă, lituaniană, malteză, neerlandeză, polonă, portugheză, română, slovacă, slovenă, spaniolă și suedeză, fiecare text fiind în egală măsură autentic.

Съставено в Брюксел на двадесет и осми май две хиляди и петнадесета година.
Hecho en Bruselas, el veintiocho de mayo de dos mil quince.
V Bruselu dne dvacátého osmého května dva tisíce patnáct.
Udfærdiget i Bruxelles den otteogtyvende maj to tusind og femten.
Geschehen zu Brüssel am achtundzwanzigsten Mai zweitausendfünfzehn.
Kahe tuhande viieteistkümnenda aasta maikuu kahekümne kaheksandal päeval Brüsselis.
Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι οκτώ Μαΐου δύο χιλιάδες δεκαπέντε.
Done at Brussels on the twenty-eighth day of May in the year two thousand and fifteen.
Fait à Bruxelles, le vingt-huit mai deux mille quinze.
Sastavljeno u Bruxellesu dvadeset osmog svibnja dvije tisuće petnaeste.
Fatto a Bruxelles, addì ventotto maggio duemilaquindici.
Briselē, divi tūkstoši piecpadsmitā gada divdesmit astotajā maijā.
Priimta du tūkstančiai penkioliktą metų gegužės dvidešimt aštuntą dieną Briuselyje.
Kelt Brüsszelben, a kétezer-tizenötödik év május havának huszonnyolcadik napján.
Magħmul fi Brussell, fit-tmienja u għoxrin jum ta' Mejju tas-sena elfejn u ħmistax.
Gedaan te Brussel, de achtentwintigste mei tweeduizend vijftien.
Sporządzono w Brukseli dnia dwudziestego ósmego maja roku dwa tysiące piętnastego.
Feito em Bruxelas, em vinte e oito de maio de dois mil e quinze.
Întocmit la Bruxelles la douăzeci și opt mai două mii cincisprezece.
V Bruseli dvadsiateho ôsmeho mája dvetisícpätnásť.
V Bruslju, dne osemindvajsetega maja leta dva tisoč petnajst.
Tehty Brysselissä kahdentenakymmenentenäkahdeksantena päivänä toukokuuta vuonna kaksituhattaviisitoista.
Som skedde i Bryssel den tjugoåttonde maj tjugohundrafemton.

За Европейския съюз
 Por la Unión Europea
 Za Evropskou unii
 For Den Europæiske Union
 Für die Europäische Union
 Euroopa Liidu nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
 For the European Union
 Pour l'Union européenne
 Za Europsku uniju
 Per l'Unione europea
 Eiropas Savienības vārdā —
 Europos Sąjungos vardu
 Az Európai Unió részéről
 Għall-Unjoni Ewropea
 Voor de Europese Unie
 W imieniu Unii Europejskiej
 Pela União Europeia
 Pentru Uniunea Europeană
 Za Európsku úniu
 Za Evropsko unijo
 Euroopan unionin puolesta
 För Europeiska unionen

 7.12.16/0-5

За Демократична република Източен Тимор
 Por la República Democrática de Timor Oriental
 Za Demokratickou republiku Východní Timor
 For Den Demokratiske Republik Timor-Leste
 Für die Demokratische Republik Timor-Leste
 Timor-Leste Demokraatliku Vabariigi nimel
 Για τη Δημοκρατία του Τιμόρ-Λέστε
 For the Democratic Republic of Timor-Leste
 Pour la République démocratique du Timor-Oriental
 Za Demokratsu Republiku Timor-Leste
 Per la Repubblica democratica di Timor Leste
 Austrumtimoras Demokrātiskās Republikas vārdā
 Rytų Timoro Demokratinės Respublikos vardu
 A Kelet-timori Demokratikus Köztársaság részéről
 Għar-Repubblika Demokratika ta' Timor Leste
 Voor de Democratische Republiek Oost-Timor
 W imieniu Demokratycznej Republiki Timoru Wschodniego
 Pela República Democrática de Timor-Leste
 Republica Democratică a Timorului de Est
 Za Východotimorskú demokratickú republiku
 Za Demokratično Republiko Vzhodni Timor
 Itä-Timorin demokraattisen tasavallan puolesta
 För Demokratiska republiken Östtimor

 26/6/2015

DECLARAȚIE COMUNĂ CU PRIVIRE LA ISLANDA, NORVEGIA, ELVEȚIA ȘI LIECHTENSTEIN

Părțile contractante iau cunoștință de relațiile strânse existente între Uniunea Europeană și Norvegia, Islanda, Elveția și Liechtenstein, în special în temeiul acordurilor din 18 mai 1999 și 26 octombrie 2004 privind asocierea acestor țări la implementarea, aplicarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen.

În astfel de circumstanțe, este de dorit ca autoritățile Norvegiei, Islandei, Elveției și statului Liechtenstein, pe de o parte, și cele ale Timorului de Est, pe de altă parte, să încheie, fără întârziere, acorduri bilaterale privind exonerarea de obligația de a deține viză de scurtă ședere în condiții similare cu cele prevăzute în prezentul acord.

DECLARAȚIE COMUNĂ PRIVIND INTERPRETAREA CATEGORIEI DE PERSOANE CARE CĂLĂTORESC ÎN VEDEREA DESFĂȘURĂRII UNEI ACTIVITĂȚI REMUNERATE, ASTFEL CUM SE PREVEDE LA ARTICOLUL 3 ALINEATUL (2) DIN PREZENTUL ACORD

Din dorința de a asigura o interpretare comună, părțile contractante convin ca, în sensul prezentului acord, categoria de persoane care desfășoară activități remunerate să includă persoanele care intră, cu scopul de a desfășura activități profesionale sau remunerate, pe teritoriul celeilalte părți contractante ca angajat sau prestator de servicii.

Această categorie nu ar trebui să includă:

- oamenii de afaceri, cu alte cuvinte persoanele care călătoresc în scopuri de afaceri (fără să fie angajați în țara celeilalte părți contractante);
- sportivii sau artiștii care desfășoară activități pe bază ad-hoc;
- jurnaliștii trimiși de media din țara lor de reședință; și
- stagiarilor detașați în cadrul aceleiași întreprinderi.

Punerea în aplicare a prezentei declarații este monitorizată de Comitetul mixt, în limita responsabilităților care îi revin în temeiul articolului 6 din prezentul acord, care poate propune modificări atunci când, pe baza experienței părților contractante, le consideră necesare.

DECLARAȚIE COMUNĂ PRIVIND INTERPRETAREA PERIOADEI DE 90 DE ZILE ÎN CURSUL ORICĂREI PERIOADE DE 180 DE ZILE, ASTFEL CUM ESTE PREVĂZUTĂ LA ARTICOLUL 4 DIN PREZENTUL ACORD

Părțile contractante înțeleg că perioada maximă de 90 de zile în cursul oricărei perioade de 180 de zile, astfel cum este prevăzut la articolul 4 din prezentul acord, înseamnă fie o vizită continuă, fie mai multe vizite consecutive a căror durată totală nu depășește 90 de zile în total în cursul oricărei perioade de 180 de zile.

Termenul „oricare” presupune aplicarea unei perioade de referință mobile de 180 de zile; aceasta înseamnă că trebuie calculată fiecare zi de ședere din ultima perioadă de 180 de zile, pentru a verifica dacă cerința privind durata de ședere de 90 de zile în cursul oricărei perioade de 180 de zile continuă să fie îndeplinită. Printre altele, aceasta înseamnă că o absență pe o perioadă neîntreruptă de 90 zile permite o nouă ședere de până la 90 de zile.

DECLARAȚIE COMUNĂ PRIVIND INFORMAREA CETĂȚENILOR ASUPRA ACORDULUI PRIVIND EXONERAREA DE OBLIGAȚIA DE A DEȚINE VIZĂ

Recunoscând importanța transparenței pentru cetățenii Uniunii Europene și pentru resortisanții din Timorul de Est, părțile contractante convin să asigure difuzarea completă a informațiilor cu privire la conținutul și consecințele acordului privind exonerarea de obligația de a deține viză, de exemplu informațiile privind condițiile de intrare.